

TORONTÁL

Ara 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Beckserek, Obiliteva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ara 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Beckserek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D	

Előkészületek a koronázásra. — Beograd tudósítónk jelentése. —

Beograd, nov. 6.

Mint már röviden jelentettük, a koronázási ünnepség a jövő év június havában zajlik le. Értesüléseink szerint a szükséges előkészületeket már a jövő hó elején megkezdik, hogy az összes előmunkálatokkal még idejében elkészülhessenek. Az egyházi szertartás, érteve a felkenést, a zsihi zárdában történik, mely századok óta a szerb fejedelmek és királyok koronázó helye, míg az ünnepségek Beogradban folynak le.

Románia tikvidalja a kisebb-ségi ügyeket.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Bukarest, nov. 6.

Az összes erdélyi, bukovinai és besszarábiai prefektusokat a legközelebbi napokban a kormány Bukarestbe rendeli, hogy újabb utasításokat adjon nekik a közigazgatásra nézve. Ideérkezett jelentések szerint a kormány utasításokat akar adni a prefektusoknak a kisebbségi kérdésekben követendő magatartásra nézve. A kormány utasítása ügyében újabb jelentések nem érkeztek.

A szövetségközi adósságok ügye.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Páris, nov. 6.

A „Newyork Herald” beavatott helyről úgy tudja, hogy sem Hughes, sem Coolidge nem hajlandók a szövetségközi adósságok kérdésében engedni és ragaszkodnak ahhoz, hogy a kérdés a szakértői értekezlet programjából kikapcsolassék.

A magyar ellenzék határozottabb külpolitikát kér.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, nov. 6.

A „Pesti Hirlap” írja: A parlament összeülése után az ellenzék hangoztatni fogja, hogy erélyesebb és határozottabb külpolitikai irányt várnak a kormánytól, főleg a kis-ententeval szemben. Hivatkoznak fognak arra, hogy Csehországnak például éppen olyan szüksége van Magyarországra, mint megfordítva. Az ellenzék ezért azt kívánja a kormánytól, hogy gazdasági koncepciókat csak politikai koncepciók ellenében adjon a szomszédállamoknak.

A földbirtoknovella tárgyalásánál az ellenzék a kis- és középbirtokok szaporítását követeli.

A tisztviselők elégedetlenek az új beosztással.

A bolgár kormány választat mára várják. — A parlament bizottságok munkában.

— A „Torontál” beograd munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, nov. 6.

Több mint egy hete, hogy a szkupstina elnapolta üléseit. A szünetet arra használta fel a pénzügyi bizottság, hogy november 20-ikáig, a parlament újbóli megnyitásáig megvitassa a legfontosabb törvényeket.

A törvényhozó bizottság is fokozottabb gyorsasággal folytatja munkáját. Az 1923—1924. évi budget tárgyalása után áttért a bíróságok szervezéséről szóló törvény megvitatására. Dimitrijevitj földmivesszervi képviselő javaslatára a törvényhozó bizottság elhatározta, hogy a vitánál részt vehet a bírák szövetségének elnöke is, aki mint elismert szakteknély felvilágosítást adhat az egyes pontokról.

Sokat foglalkoztatja a tisztviselőosztályt a hivatalos lapban megjelent rendelet, mely a hivatalnokok csoportosításáról szól. A tisztviselők jelentős része igen elégedetlen a rendelet miatt és mozgalmat indított, hogy rákényszerítse a kormányt elhatározásának megmáskítására. Különösen a pénzügyi főtisztviselők tartják magukra sérelmesnek az új osztályozást, mert ezáltal rosszabb helyzetbe kerülnek. A tisztviselők főszövetsége november 8-án, csütörtökön konferenciát tart, amelyen precizozza állásfoglalását a rendelettel szemben és megbeszéli a lépéseket, amelyeket annak meg-

változtatása érdekében tenni szándékozik.

A legutóbbi három nap alatt nagy port vertek fel a szófia-i események. Rakity szófia-i SHS követ hétfőn délelőtt tizenegy órakor nyújtotta át a demarcheot Cankov bolgár külügyminiszternek, aki már a jegyzék átvételénél kijelentette, hogy pontjai nem elfogadhatatlanok és reméli, hogy ezt az ügyet békésen sikerül elintézni. Megnyugtatta még a követet, hogy a bolgár kormány a megjelölt határidőn belül megadja Beogradnak a kért választ.

Hivatalos értesítés még nem érkezett arról, hogy miképpen fogadták Szófiában a beograd kormány jegyzékét. Politikai körökben olyan hírt kolportálnak, hogy Bulgária válasza nem kielégítő, amennyiben nem fogadja el a demarche 3-ik pontját, mely arról szól, hogy két-százötven főnyi bolgár csapat tisztelegve felvonjon az SHS követ-ség felbogarozott épülete előtt.

Ninesity Momesilo külügyminiszter tegnap délután felkereste Pesity Nikola miniszterelnököt és Pesity hadügyminisztert, akikkel hosszabb ideig konferált. A tárgyalásokat a legutóbbi bulgáriai eseményekkel hozzák kapcsolatba.

Gavrilevity külügyminiszter-helyettes tegnap több külföldi követet kereste fel, akik információt kértek az SHS kormány jegyzékéről és Bulgária válaszárol.

Dzsombolj helyett más községeket kíván Románia.

Bukarest, nov. 6.

A parlamenti képviselők bánati csoportja ma kihallgatáson jelent meg Duca külügyminiszternél a román-jugoszláv határkiigazítás ügyében.

A képviselők szónoka rámutatott arra, hogy *Módos és Párdány községek elcserelése Dzsomboljra, ahol a lakosság nagy többsége német és magyar, nem előnyös a nemzeti politika szempontjából.* A küldöttség azt a kérelmet terjesztette elő, hogy a határkiigazításra vonatkozó konvenciót a külügyminiszter ne ratifikálja. Amennyiben erre mégis szükség mutatkozik, Dzsombolj helyett olyan községet csatoljanak Romániához, amelynek lakosa: nagyrésztben románok.

Hogy mely községek jöhetnek leginkább kombinációba, arról a jelentés nem számol be.

Beograd, nov. 6.

Ninesity külügyminiszter Emandi beograd román követtel és Trajanescu ezredessel, a szerb-román határmegállapító-bizottság tagjával tegnap tárgyalást folytatott, a melynek során kifejtette a beograd kormány álláspontját a bánati határra vonatkozólag. A konferencián állítólag véglegesen határozta az összes vitás kérdésekben. A tárgyalás lefolyásáról megbízható értesüléseink nincsenek.

Krausz Simon a magyar kölcsönről.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, nov. 6.

Krausz Simon, az ismert bankvezér nyilatkozik az „Ujság”-ban a magyar kölcsönről, melyre — szerinte — feltétlenül szükség van. Elmondja, hogy alkalma volt a kölcsönről érdemlegesen beszélgetni a világ legdöntőbb tényezőivel és megállapíthatja, hogy az ügy iránti hangulat rendkívül kedvező. Külföldön — mondotta — jól tudják, hogy Magyarország még nem tart ott, ahol Ausztria tartott. Így a külföldi államok garanciájára nincsen szükség s ez — conditio sine qua nont nem fog képezni.

Természetesen — folytatta nyilatkozatát — garanciákat kell és fognak is nyújtani azon keretekben, melyek a biztonságot megadják, de állami méltóságunkat nem sértik meg. Az ellenőrzés, ha szükségesége fennforog, csupán pénzügyi ténnyé szorítkozik. A kölcsön összege akkora lesz, hogy rendbehozzalunk és a normális viszonyokhoz való visszatérésünk idejét megteremtse.

A devizaforgalmat továbbra is korlátozzák Magyarországon.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, nov. 6.

Az „Esti Lap” azon hírére, mintha a devizaforgalmat felszabadították volna és a devizaközpont működése csak a külföldi valuták irányárfolyamának megállapítására szorítkoznék, a „Magyar Távirati Iroda” hivatalos helyről cáfolatot közöl. Megállapítja, hogy a hír valótlan és szó sincs ilyen radikális változásról.

A beograd olasz követ Rómában. Beogradból jelenti tudósítónk: Sumonte beograd olasz követ néhány napra elutazott Rómába. Sumonte utja összefüggésben van a fiúmei kérdéssel.

Oroszország negy kerésztályt mozgósított Párisból táviratozzák: Az Echo de Paris stockholmi tudósítója jelenti, hogy Oroszország négy kerésztályt mozgósított. Ezt az intézkedést összefüggésbe hozzák Trockij külügyi népbiztosnak Lengyelország ellen mondott harcias beszédével. Zinojev népbiztos a szovjet pétervári közgyűlésen még harciasabb szellemű beszédet mondott és azt indítványozta, hogy a német kommunistákkal egyesülten nyomban támadjansk. Budienni tábornok a többi vörös generalissal együtt helyeselte Zinojev indítványát.

Német pártnap Beeskereken.

Az összes bányászati pártiszervezetek együttes konferenciát tartanak

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, nov. 7.

Az országos német-párt bányászati szervezeteinek vezetői vasárnap délelőtt konferenciát tartanak Beeskereken. Az ülésre, amelyen fontosabb belügyeket intéznek el, a központi vezetőség valamennyi észak- és délbányászati fiókot meghívta. A szervezetek az elnökségi és választmányi tagokkal képviseltetik magukat, úgy hogy előreláthatólag nagyszámú vendégsereg érkezik ez alkalommal Beeskerekre. A gyűlést a Petrogradska (Melencei) utcában, a volt Ellmer-féle vendéglőben tartják meg délelőtt kilenc órai kezdettel. A pártértekezlet résztvevői délután két órakor kocsin kiutaznak a szomszédos Lazarevo (Lázárföld) községbe, ahol délután három órára nagy pártgyűlést hívtak össze.

Értesülésünk szerint úgy a beeskereki konferencián, mint a lazarevo-i népgyűlésen a német képviselői klub több tagja részt vesz. Névszerint nem említhetjük fel még a képviselő vendégeket, de annyi bizonyos, hogy a bányászati német képviselők kivétel nélkül eljönnek.

Egy háromszoros rablógyilkost köröznek.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, nov. 7.

Két veszedelmes gonosztévő ellen adtak ki tegnap köröző-levelet a bűnügyi hatóságok. A keresett gyilkosok: Joszif Vityentija és Pavlovity Miklós többszörösen büntetett földművesek, akik a háború tartama alatt Szerbiában számtalan büntetett, többek között néhány gyilkosságot követtek el.

Vityentija lelkiismeretét a kisebb bűnügyeken kívül nem kevesebb, mint három rablógyilkosság terheli. Legalább is ennyit állapított meg teljes bizonyossággal a csendőrségi nyomozás. Nincs kizárva azonban, hogy még számtalan más büntetettben szerepet vitt, melyekben eddigéig nem tudott világosságot deríteni a vizsgálat. Az a gyanú merült föl, hogy Vityentija részint mint tettes, részint mint testvér vagy felbujtó részt vett ezekben a bűnügyekben, a bűnösséget teljes bizonyossággal azonban csak úgy lehetne megállapítani, ha a szökésben lévő Vityentija megkerül s a nyomozást újra lefolytathatják. Pavlovityot csak néhány kisebb büntetést követésével vádolják.

Hosszas kutatás után ez év májusában sikerült a két gonosztévőt letartóztatni. A két fogolyt a golu-bácsi főszolgabírói hivatal fogdá-jában őrizték, ahonnan azonban még aznap éjjel felfurafogott módon megszöktek.

Szerkesztés alatt a szerb, német, magyar nyelvű

VÁROSI ÉS VAJDASÁGI ALMANACH

az összes állami, városi, kulturális, szociális, kereskedelmi, ipari, közgazdasági stb. stb. vállalatokról, azoknak vezetőiről és fejlődéséről.

Több száz milliós hitelt kapnak a gyárosok.

Enyhítenek a tarthatatlanná vált pénzkrisisen.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, nov. 7.

A gyáriparosok országos szövetsége hétfőn délelőtt konferenciát tartott Beogradban, amelyen nagyfontosságú ügyben tárgyalt. Az értekezlet szónokai egyértelműleg megállapították, hogy a pénzkrisis mind nagyobb és nagyobb méreteket ölt és máris oly arányokat ért el, hogy közgazdasági téren tarthatatlan helyzetet teremtett. Az általánosan mutatózó pénzünség különösen a gyárosokat sújtja. Edigéig úgy ahogy segítettek magukon az iparvállalatok, a krízis állandósulása miatt azonban most már képtelenek tovább is fenntartani üzemi-üket, ha hathatós támogatás nem érkezik.

A gyűlés résztvevői megegyeztek afelett, hogy kölesönt vesznek igénybe, amelyre részbeni fedezetül az államtól járó jelentős nagyságu

követeléseket ajánlják fel. Bányászati követelése ugyan, a többi tételeket figyelembe véve, minimálisan csekély, annál nagyobb és számottevőbb azonban a többi országrész és a nagyobb városok igényjogosultsága, úgy hogy végereedményben jelentős összegű fedezetet nyújthatnak a gyárosok hitelezőiknek.

A kölesön nagysága egyelőre még bizonytalan. Megbízható kombinációkról sincsenek pontos értesüléseink, annyit azonban megállapíthatunk, hogy néhány száz milliós dinár hiteltől van szó.

A nagyfontosságú értekezleten — értesülésünk szerint — a bányászati kereskedelmi- és iparkamara is képviseltette magát.

A hitel ügyében ma ülés lesz a Narodna Banka épületében is, a melyen esetleg végleges határozatot hoznak.

A köröző-levelet az összes vajdasági hatóságoknak megküldötték, mert nem tartják kizártnak, hogy a szökésben lévő foglyok esetleg a Vajdaság felé menekültek. Abban az esetben, ha a körözött egyének husz napon belül nem kerülnek meg, in contumáciám fognak felet-tük ítélkezni.

SZÍNHÁZ.

Terike. Földes Imre neve a modern magyar színműirodalomban egyike a legjobb esengésűeknek. Darabjai ma már épp úgy indulnak világszerte, mint a színpad többi magyar mesteréi és siker tekintetében semmiben sem maradnak vissza Molnár Ferenc, Lengyel Menyhért, Herczeg Ferenc nagyvonalu darabjai mögött. Lehete talán vitatkozni afőlött, vajjon ezek a fényes színpadi technikával, a cselekmény tömör egybefoglalásával megírt darabok a tiszta irodalmat szolgálják-e? De ez a vita messzire vezetne és magában foglalná azt a további vitás kérdést, vajjon a tiszta irodalomnak és a színpad különleges követelményeinek? Tény az, hogy Földes Imre darabjait mindenütt óriási sikerrel adják elő és a wien-i színházi kritikus csak úgy számol be a közönség tomboló lelkesedéséről, mint kollégája, a kopenhágai színházi referens.

Földes Imre világszerte ismert darabjai közül talán a „Terike” hatol be legjobban az emberi lélek mélységeibe. Lükettő, forró cselekmény köti le mindvégig a közönség érdeklődését és a cselekmény kere-

tén belül élő emberek mozognak és viszik előre a való életnek színes mozzanatokkal teli akcióját. Csupa érdekes, egymással szervesen összefüggő jelenet nő itt ki mélységes drámai képpé, amely körül meleg lírai hangulat leng.

Az Ady-társaság színháza ennek a darabnak a betanulásával és előadásával mindenképpen méltó feladatot tűzött maga elé és a szereplők névsora, akik között az itteni műkedvelők legjobb nevei szerepelnek, egymagában biztosítja a bemutató sikerét.

A darabot e hó 10-én és 11-én adják elő. Jegyek szerda reggeltől az „Orient” hírlapterjesztő vállalat főutcai üzletében kaphatók.

A tüzoltótestület műkedvelői előadása. A beeskereki önkéntes tüzoltótestület e hó 15., 16., 17. és 18-ikán a városi színházban műkedvelői előadást rendez, amely alkalommal a „Csókvasár” c. operettet és a „Lottj ezredes” c. énekes bohózatot adják elő. A főbb szerepekben a nők közül Oláh, Ághy, Gintner és Szöllősy szerepelnek, míg a férfiszerepeket Trébies, Buttel, Gomilkovics, Róth és Weber látják el. A zenekart Ripka Imre zenetanár vezényli, rendező: Deutsch I. A tüzoltótestület eddigi nagysikerű előadásaihoz bizonyára méltón fog sorakozni ez a bemutató is, amely iránt a közönség széles rétegeiben élénk érdeklődés nyilvánul.

Géphimzés tanítását

elvéllalom — Jelentkezni lehet

őzv. Gussmann Adolfnéval.

Zadrúzna Banka épület 2058

HIREK

Petar trónörökös — másodosztályú tengerész. Beogradból jelenti tudósítónk: A spliti tengerészeti akadémia felszentelése alkalmával a király Petar trónörökösöt másodosztályú tengerésszé nevezte ki.

A battonyai optáltak kérése. Beogradból jelenti tudósítónk: A magyarországi Battonya községből az SHS állam javára optált földművesek közül népes deputáció járt az udvornagyvi hivatalban és egy felségfolyamodványt nyújtott be, melyben kéri, hogy részükre a Vajdaságban adjanak földet, mert a kosovopoljei klímát nem bírják elviselni.

Egy iparostanonc eltűnése. Buzadzsija Aleksza boeskorosinas a napokban elhagyta munkaadóját, Konyevity Jovan pansevoi boeskorosmestert s azóta nem jelentkezett sem a Crepaján lakó szüleinél, sem a mesterénél. A fiu eltűnéséről értesítették az összes bányászati hatóságokat.

A vendéglősök egyesületének közgyűlése. A „Bánáti Vendéglősök, Szállodások és Kávésók Szövetsége” hétfőn délután két órakor tartotta rendes évi közgyűlését a „Srpska Krupa”-szálló nagytermében. Az ülést Kirtyanszki Szvetozár elnök nyitotta meg, aki a megjelentek üdvözlése után előterjesztette az igazgatóság múlt évi jelentését. Az egyesület egyik nagy sikeréről számolt be, amely jelentős anyagi teherrel szabadította meg a tagokat. Az egyesület intervenciójára ugyanis sikerült elérni, hogy a vigalmi adót kétszáz dinárral lecsökkentették. Az igazgatóság jelentésének felolvasása és elfogadása után a közgyűlés a vezetőségnek a szokásos felmentést megadta és átérték az új tisztikar megválasztására. Elnök lett Kirtyanszki Szvetozár. Alelnök: Oszto János. Pénztárnok: Zekan Dusan. Jegyző: Daity Zsarko. Választmányi tagok: Solyom György, Arendt József, Hochholzer János, Behring György, Simon József, Barth Ádám, Rosuly Milán, Zveity Ilija, Popov P. Dusan, Miók Vidu, Szobesák Ferenc és Rakity Ivan.

Vesztett eb garázdálkodott Orlováton. A bányászati Orlovát községben tegnap egy vestett eb garázdálkodott. A kutya Murgity Szredoje garázdálkodott a lábán megmarta. A sérültet a novisadi Pasteur-intézetbe szállították.

Az állatbetegségek bejelentése. A földművelésügyi minisztérium rendeletet küldött az összes bányászati hatóságoknak, mely szerint a jövőben minden hó 8-án, 15-én és 20-án utólagosan bejelentendők a nagyobb mértékben fellépő fertőző állatbetegségek.

Országos vásár Padejon. A legközelebbi országos vásárt november hó 25-én tartják meg Srpski Padejon.

SUBOTICAI LAK- ÉS CIMJEGYZÉK

betűrendes sorrendben és foglalkozási ágak szerint telefonszámmal. A könyv ára: 100 dinár.

1942

KIADJA A

„PROGRES” TÁVIRATI IRODA SUBOTICA,

PAJE DOBANOVACSKOG UL. 2.

TELEFON 44.

Két öngyilkosság Beogradban.

Tegnap két öngyilkosság is történt Beogradban. A hajnali órákban egy elegánsan öltözött uriember sietett végig a Karagyorgye-utcán és a Száva-partra érve, habozás nélkül bevetette magát a vízbe. A víz háromszor is felvette testét, mire azonban mentésére siettek, már elnyelte a Száva. Személyazonosságát még nem sikerült megállapítani. — A másik öngyilkosság a délelőtti folyamán történt. Marinkovity Dimitrie kereskedő, a Kralja Aleksandra-utcában lévő lakásán felakasztotta magát. Tettét anyagi gondok miatt követte el. Rengeteg adóssága volt s egyik váltója most vált volna esedékessé.

Eltűnt földmivesek. Tyirkovity Dragutin és Paunovity Ugrina nívijevoi (szerbiai) földmivesek a napokban elhagyták lakásukat és azóta nyomuk vesztett.

Koszorumegváltás. Tolveth Oszkárné elhunyt alkalmából Panos Árpád, Szabó Ödön és Einberger József 100—100 dinárt küldtek a r. kath. árvaháznak, amely adományokért köszönetet mond az árvaházgyelet vezetésének.

Találtak egy hegedűvonót. Igazolt tulajdonosa átveheti az Orient főutcai üzletében.

Kiépítik Nagypozsony városát Pozsonyból jelentik: A városi tanács legutóbbi ülésén foglalkozott a Nagypozsony kiépítésének ügyével. A terv nem mai keletű s már régen bujkál az ügy a városi iratrengetegben s sok ki nem szívargott megbeszélésnek volt tárgya, de eredményes lépések nem történtek ez ügyben. Arról volt és van szó, hogy Pozsony városának közigazgatását kiterjesztik Pozsony-Ligetfalu, Récsé, Károlyfalu és Főrév községekre, mely utóbbi már több ízben kérelmezte a Pozsonyhoz való csatolását. A városi tanács Ligetfalu, Récsé és Károlyfalu Pozsonyhoz való csatolására javaslatot tett a helyigminiszternek.

Ludendorff muniációt vásárol Oroszországban. Münchenből jelentik a wieni Die Stundenak: A Keleteurópai Kereskedelmi Társaság című müncheni cég hivatalos kereskedelmi összeköttetésben áll Szovjet-Oroszországgal. Mezőgazdasági gépeket, gyógyszerészeti preparátumokat és vegyszert cikkeket exportál és állítólag gabonát importál. A valóságban azonban nem gabonát, hanem muniációt szállítanak a cég részére Oroszországból. A jelentés szerint a muniációt a bajor harcra különítménynek felszerelésére használják fel a szárszországi és a franciaországi fegyverkezéshez. A Kereskedelmi Társaság elnöke Ludendorff, aki egyezséget kötött Stomanjakoff orosz delegálttal a muniációzállításra vonatkozólag. A társaságnak Wienben is van fiókja, amelyet a lipseai törvényszék által körözött és egyébként is hírhedt Bauer eredes dr. Bothner Miksa álnéven vezet.

* **Nikkelezni, galvanizálni Krausznál** Veliki Beeskerek. Telefon 329.

Gyilkoló diszlövés.

Vigyázatlanság folytán emberölés. — Főtárgyalás a beeskereki törvényszéken.

— A „Torontoi” tudósítójától. —

Beeskerek, nov. 7.

A múlt év novemberében tragikus esemény játszódott le a bánági Rogendorff községben.

A község egyik jómódu szerb földmivese esküvőt tartott. A vendégsereg egyik tagja, Popovity Ozren földmives ősi szerb szokás szerint diszlövésüket adott le az új pár tiszteletére. Popovity azonban ezt nem valamilyen öreg ártalmatlan mordályból tette, hanem újrend szerű, használható revolverből, mely azonfelül még éles töltéssel volt megtöltve. Amikor a kocsik megindultak a lakodalmas menetel, az újdonsült férj házából, hirtelen rémes sikoly zavarta meg a vig hangulatot. A vendégek egyike, a 12 éves Damjanov Nikola földmivesfü hallatta a borzalmas jajkiáltást, akinek a következő pillanatban megcsuklott a térde s még mielőtt elkaphatták volna, fejfel előrebukva leesett a bakról. A vig zenezsónak természetesen azonnal vége szakadt. A lakodalmás közönség ajkán a rémület megfagyasztotta a mosolyt. Az első pillanatban senki sem tudta, hogy voltaképpen mi történt. A vendégek nagyrésze kitódult az udvarból s csak néhány férfi vette körül a szerencsétlen fiút, Damjanov még lihegett, majd erősen felhőrdült s még mielőtt az orvos megjött volna, beállott a halál.

Popovity Ozrent, a tettest aznap éjjel elfogták és leartóztatták. A királyi ügyész vigyázatlanság folytán elkövetett emberölés büntette címén indította meg ellene az eljárást. Rövid ideig tartó vizsgálati fogság után, a tárgyalás megtartásáig, szabadlábra helyezték. A súlyos váddal terhelt dobrovoljac tehát szabadlábán várta be az ítéletre hivatott bíróság határozatát.

A beeskereki királyi törvényszék büntető tanácsa tegnap délelőtt tárgyalta a rogendorfi véres lakoda-

lom ügyét. A vádlottak padján Popovity Ozren dobrovoljac ült, aki könnyelmű mulasztása miatt került a tragikus esemény középpontjába. A tárgyaló tanács elnöke Bunity Ivo törvényszéki bíró, a vád képviselője Maximovity királyi ügyész volt, a védelmet pedig Mihajlovity Iván dr. látta el.

Elsőnek a vádlottat hallgatták ki, aki részletesen elmondta az eset lefolyását. Kijelentette, hogy ő a kapu mögötti falnak irányította revolverét, ahol abban a pillanatban nem tartózkodott senki. Az ominózus lövés alkalmával a kocsik hirtelen megindultak s így történhetett csak meg, hogy Damjanovot eltalálta.

Ezután a tanúk vallomását vették jegyzőkönyvbe. A heidézett jelen voltak lényegtelenebb mellékkörülményekről tudtak csak felvilágosítást nyújtani, míg a nagyfontosságú részről, melynek tisztázása leginkább szükséges, hogy tudniillik mikor sütötte el Popovity revolverét és mikor indult meg a kocsik, csak tétovázó feleletet adtak.

Az orvosi szakvélemény sem hozta közelebb a bűnügyet a megoldáshoz. A boncolás megállapította, hogy az áldozatot egyetlenegy lövés érte, amely a hasba hatolt be. Nemes, érzékeny belső szerveket érintett s így rögtön halált idézett elő.

Maximovity ügyész a bűnügy precíz tisztázása végett a bizonyító rész befejezése előtt azt javasolja, hogy a helyszínen folytassák a tárgyalást.

A büntető tanács rövid időre határozathozatalra vonult vissza. Utána kihirdette döntését, melyben az ügyész kérelmét elfogadja és elrendeli a helyszíni tárgyalást. A tárgyalás megtartásának pontos idejét később fogja kitűzni a törvényszék.

Dr. Salleeby véleménye szerint éppen ezért a legutolsó női divat, amely utcai ruhákban is mély dekoltázst alkalmaz és igen rövid szoknyák mellé selyemharisnyát ír elő, a legnagyobb mértékben egészséges. Azt is vitatja, hogy azóta, amióta nők télen is félcipőt és selyemharisnyát hordanak, a meghűlések száma aránytalanul csökkent köreikben.

Divatmuzeum Párisban. Párisból jelentik: Franciaország legközelebbi egy divatmuzeumot kap, amelyet a Carnavalet muzeumban rendeznek be. A muzeum magába foglalja az összes eddigi divatokat, a korai középkortól mind a mai napig és pedig plasztikus képekben. A kosztümök, amelyek bemutatásra kerülnek, nagyrészt a Schoir Mörice divatrajzoló tulajdonát képező gyűjteményből ke-

rülnek ki, aki azt a muzeumnak ajándékozza és továbbra is folytatja a gyűjtést. A modelleket viaszfigurákban mutatják be, egyben a társadalmi életet is bemutatják. Egyben stilszerű szobaberendezéseket és festett háttterekkel a régi Páris utcai életet is bemutatják.

Visszavonták a trieszti szegényrendeletet. Triesztből jelentik: A kormány parancsára a trieszti prefektus visszavonta azt a rendeletet, melynek értelmében a német és szlovén lapok csak olasz fordítás kíséretében jelenhetnek meg.

Harminckét és félmillió dollár értékű aranyrudat hoztak fel a tenger fenekéről. Londonból jelentik: A háboru alatt az északirországi partok mellett megtorpedózott Laurentic nevű gőzös roncsából az angol kormányának sikerült harminckét és félmillió dollár értékű aranyrudat megmentenie, melyet a hajó annak idején Amerikába szállított. Az egész szállítmányból nagyon kevés maradt meg, de a mantési munkálatoknak ez a sikere is azt a reményt keltezte fel, hogy a német tengeralattjáró hajók által elsüllyesztett más hajókról is lehetne hasonló kincseket megmenteni. Anglia a Laurentic-ről annyi aranyat mentett meg, hogy amerikai adósságának majdnem egyévi részletét törlesztheti.

* **Áttulások, hitellevelek és csekkek** az összes bel- és külföldi piacokra, valamint valutabiztosítások árukvitelre kaphatók — a beogradai pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a Szerb Szövetkezeti Bank R-T. fiókjánál (Srpska Zbirna Banka D. D.), Veliki Beeskerek. — Telefon 43 és 47.

Olesó klasszikus zeneművek. Az Orient hírlap- és zeneműterjesztő vállalatnak sikerült beszerezni a világ legnagyobb zeneszerzőinek műveiből egy kollekcziót, amelyet páratlan olesó áron nyújt a zene kedvelőinek. Így bő választékban kaphatók: Mozart, Liszt, Chopin, Mendelssohn, Schubert, Schumann, Tschajkovszky, Beethoven, Rubinstein, Delibes, Bach, Offenbach, Smith, Weber, Badarzewsky, Yradier, Ivanovicsi, Vajna, Jauner, Oesten, Rachmaninoff, Richards, Adams, Jauner és Gordinski leg szebb művei, amelyek igazi művelőzetet nyújtanak minden zenekedvelőnek. És ehhez a sok szép melódiához rendkívül olesón juthat a közönség, mert minden zenemű darabonként csak 12 dinárba kerül. A zeneművek megtekinthetők és kaphatók az Orient főutcai üzletében.

* **Áttulásokat és csekklirásokat** — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien, Prága, Budapest, Berlin Temesvár valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportőrök részére valutabiztosításokat legújantósbabban eszközöl a Nagybeseckereki Takarékpénztár, Veliki Beeskerek, Koronaszálló épület. Telefon: Pénztár 10. Vezérigazgató 52.

Veliki Beeskerek legelegánsabb és leglátogatottabb étkezőterme

hol a legizletesebb ételek és italok lesznek a t. közönségnek felszolgálva. Szezon-ételek 20%-al olcsóbbak, mint bárhol! Kitűnő fajorok és állandóan frissen csapolt sör! Uri családok találkozóhelye! Elsőrangú konyha! Lakodalmak, bankettek és társasösszejövetelek stb. rendezésére legalkalmasabb hely! Figyelmes és pontos kiszolgálás! Abonnenseket kedvező feltételek mellett vállalok! — Ma és minden este Rácz Péter újonnan szervezett cigányzenekara hangversenyez

1996

Tisztelettel: SCHEINRING GUSZTÁV ÉS DAIC ZARKO, a Kaszinó-vendéglő bérleti.

KASZINÓ-VENDÉGLŐ,

IRODALOM

„Pásztortűz.“ A Kolozsvárt megjelenő „Pásztortűz“ c. irodalmi folyóirat legújabb száma élénk és értékes tartalmával újból tanúságot tesz nagy hivatásáról és arról, hogy küldetését magas színvonalával, előkelő ízlésével teljesen betölti. „Az új magyar irodalom mérlege“ címen Interim ad mélyen átgondolt tanulmányt, míg Bíró Vencel színes képet fest Szalánczy István erdélyi követ temetéséről. A kritikai szemlében Walter Gyula, ez a súlyos szavú kritikus méltányolja Aszlányi Dezső, a becskerek kiadváló költő-filozófus munkásságát. A „Művészet“ rovatában Szabó Imre és Járossy Dezső szerepelnek élénken előadott cikkeikkel, a költészetet pedig Mécs László, a mélységet járó lírikus és Bartalis János, a színes szavú költő képviselik. Nagy János fordulatos és kitűnően megírt novellája egyik jelentős értéke a folyóiratnak, csakugy mint Pálffy Irén „Megjádások“ c. finom, nagyon szép írása. Petelei István, a neves író folytatja nagy távlatokat bontogató, hatalmas vonalú regényét. A folyóirat az „Orient“ hírlapterjesztő vállalatnál kapható.

Sport

Beograd—Becskek válogatottja mérkőzik. November nyolcadikán, csütörtökön nevezetes sporteseményben lesz része Becskerek közönségének. Délután fél három órai kezdettel a vásártéri sporttelepen Beograd válogatott csapata összeméri erejét Becskerek legjobbjával. A becskerek válogatott a következő összeállításban szerepel: Zseberan, Gavrilov, Kohn, Ribás, Dadity, Tóth, Barthou, Podgradski, Kovalszki, Predrag, Thumo. Tartalékok: Merschbacher, Bence, Lóczy, Tickárd, Markov.

A felsorolt játékosokat ezton is felhívják, hogy 7-én, szerdán este hét órakor okvetlenül jelenjenek meg a „Vojvodina“-kávéház különtermében.

Bíróvizsga. Mindazon egyéneket, akik bíróvizsgát óhajtanak letenni, felhívják, hogy november 8-án, csütörtökön délelőtt fél 9-kor jelentkezzenek a vásártéri sporttelepen a bíró-bizottságnál.

Czája legyőzte Petrovicsot. Budapestről jelentik: A fővárosi cirkuszba érkezett Czája legyőzte Petrovics orosz világbajnokot, aki a most lejátszott európai professzionista bajnokságban a második lett.

Krumenacker István

nyug. vasuti főfelügyelő vállal fuvarlevél felbontást és vasuti szállítástól eredő mindennemű visszereseket (hiányok, sérülések és határidő túllépések).

Vel. Becskerek, Etvesova u. 5.

Közgazdaság

Felozlik a Narodna Banka zemuni fiókja. A Narodna Banka központi igazgatósága elhatározta, hogy zemuni fiókját felozlatja, mivel ügykörét a központi intézet is el tudja látni.

Életbelépett az új márka. Berlinből jelentik: Tegnap életbelépett a „Schatz“, az új márka, amelynek dollárfedezete van és amelynek ára a dollár szerint alakul. A fizetéseket „Schatz“-ban állapítják meg és a Schatz is éppen olyan törvényes fizetőeszköz, mint a márka. Ma a kenyér ára hetvenöt „Schatz pfennig“, azaz 10 milliárd papírmárka, tehát valamivel több, mint hét Schatz felel meg egy dollár árának, 100 milliárdos berlini árfolyam mellett. Egy ruha ára 2 billió. Az arany ára jóval felül van a világparitáson.

Ujabb vasuti tarifaemelést Romániában. Bukarestből jelentik: A CFR vezérigazgatóságánál tárgyalások folynak a vasuti tarifa emeléséről. A vasut óriási kiadásai teszik szükségessé a tarifa felemelést.

Kicsereleik az ötszáz leies bankjegyeket. Bukarestből jelentik: A Banca Nationala igazgatósága elhatározta, hogy december 1-től kezdve kicsereleli az ötszáz leies bankjegyeket. A kicserelésre az adott okot, hogy az utóbbi időben, de különösen a háberu alatt nagymértékben hamisították ezeket a bankjegyeket. A kicserelés két hónapig fog tartani.

500 millió frank s köicsön Romániának. Bukarestből jelentik: Antonecu párisi követnek az ötszázmillió francia frank köicsön ügyében folyó tárgyalásai előreladott stádiumba jutottak. A részletes tárgyalások kö. ülbelül egy hónapot vesznek még igénybe. Amennyiben a köicsön megszerzésére irányuló tárgyalások sikerre vezetnek, a román kormány az újabb bankjegykibocsátástól egyelőre eltekint.

TÖZSDE

November 6.

Beograd. (Zárlat.) London 387. Páris 504, Zürich 1542-50, Milano 387-50, Berlin 0025, Bukarest 42-50, Prága 254, Wien 1227, Budapest 048. Zürich. (Zárlat.) Budapest 00303-75, Newyork 562-50, Milano 2506, Prága 1645, Wien 00079-25, Szófia 517-50, Bukarest 268, Beograd 650, London 2510, Páris 3242-50.

Hoffmann Józsi a „Zöld vadász“-nál hangversenyez!

Csütörtökön, nov. 8-án este 8 órai kezdettel a Behring-féle vendéglőben Knez Miletina (Nicky) u. 10. sz. hála- és csirkepaprikás-estély lesz, mely alkalommal városunk kedveltje, Hoffmann Józsi harmonikaművész és kupléénekes legújabb kupléjodonságaival fogja a t. közönséget szórakoztatni. Jó ételekről és kitűnő kulinári rampásról gondoskodik és számos látogatást kér, figyelmes és szolid kiszolgálásáról előnyösen ismert BEHRING GYÖRGY, vendéglős.

Gyapjuipar Rt. Vel. Becskerek

(Guttman-gyártelep)

gyárt legjobb gyapjuszöveteket

és nagyon szép művészi kivitelű

Smyrna- és perzsaszőnyegek

2006

Telefon 96. és 252.

Elsőrendű bécsi gyártmányú **új zongorák érkeztek** legjobb békebeli anyagból. Épügy mindenféle **réz-, fa-, fúvós- és húroshangszerek**, azok keilletei és friss, legjobb német és olasz húrok.

Javítások: fúvós-, vonós stb. hangszerekből gyorsan és jutányosan eszközöltetnek. Egy tanonc felvételük.

Lenhardt Antal első bánáti hangszerkészítő Veliki Becskerek, Fő-utca.

Egy öl elsőosztályú, száraz, egészséges

bükkhasáb tűzifa

700 dinárért

Telefon 246. kapható minden mennyiségben Telefon 246.

Gergely Samu fatereskedő telepen

Polgármesteri hivatal Vel. Becskerek. 16609—923. sz. XXXVI

Sósav eladás.

Folyó évi november hó 15-én d. e. 10 órakor 148 kg sósav eladása céljából a városi vágóhidnál nyilvános árverés tartatik.

Az ár azonnal lefizetendő. Ha a kikialtási ár el nem éretnek, a sósav nem fog eladatni.

Veliki Becskerek, 1923. évi október hó 6-án.

Aleksity, polgármester.

Különte szoba- és konyhaberendezés eladó.

Etvesova (Magyar) utca 36 szám.

Prima minőségű 2046

burgonya

a legelőnyösebb napiáron kapható Krunska utca 3. szám alatt. Telefon 65.

CSINOS CSALÁDI HÁZ,

mely áll 4 szoba, konyha, üvegfolysó, pince, éléskamra, mosókonyha, istálló, kotárka, valamint szőlő- és konyhakertből, elköltözés miatt azonnal eladó. Bővebbet ugyanott Vétel esetén a vevő azonnal beköltözhet. — Vojvode Stepe (Mészáros Lázár) u. 2749. sz. 2017

Disznózsirt

minden mennyiségben vesz

Ignatz Wehner, Vel. Bečkerek.

Valódi szegedi paprika

kapható 5, 10, 20 és 50 kg-os

plombirozott zsákokban 299

Vesica Emlinél Soboticán, Stosova u. 3.

Állandóan nagy mennyiség raktáron.

Tiszta tükröket

csak „ALBA“ tükörgyár Novi Sad, Kamenički u. 15. sz. a. készít.

Üvegcsiszolás, messingmunka. régi tükrök javítása. — 2024

Egy teljes 2054 Máv. cséplőgarnitúra

11 éves, 8 HP, golyóscsapágyakkal, magánjáró, kitűnő állapotban, sürgősen eladó. Megtekinthető és értekezni lehet

MONYOV JAKAB gazdálkodónál KANAK (Bánát).

Egy kis családi

ház,

3 szoba, konyha stb.

azonnal eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban. — 2025